

(u)

Interpres

Parmakkapı, İmam Sokak Ziya bey Han Kat 4
Tel : 44 72 34

Beyoğlu

No. ....

1211 29 Ağustos 1967

Ulus (Ankara)

Gördüklerim - Duyduklarım

Otobüste Müzik

İsmet Eryetiştir

PEK çoğumuz şehirlerarası otobüslerle yolculuk yapmışızdır. Otobüs yolculuğu birçok bakımdan zevklidir. Çevre daha iyi görülür, dostluklar daha kolay kurulur, yemekler iyi kötü bir lokantada sıcak olarak yenebilir. Ama, bu arada şöförün, ya da muavininin pikap çalmak merakı olmasa. Büyük şehirlere işleyen otobüslerde bu, sandığı kadar büyük dert değildir. Şöför biraz daha insaflıdır.

Fakat küçük şirketlerin, ya da kişilerin otobüslerine binmişseniz yandınız, demektir. Her şeyden önce çalınan şeyin ne olduğunu, şarkı mı, türkü mü herneyse kimin okuduğunu bir türlü anlayamazsınız. Pikabın sesi öylesine cızırtılı, plâklar öylesine bozuktur ki, yerine göre adam boğazlanıyor, yerine göre kedi miyavlıyor sanırsınız.

Rica ederek bu kulakları gerçekten rahatsız edici şeyi susturmanın imkânı yoktur. Hemen terslenirsiniz. Hatta o herbat ses inadına sonuna kadar açılır. Çaldırmak işten değildir artık. İşin asıl garip olan yönü yolcuların bir çoğunun bu türlü yaygaradan hoşlanmadığıdır. Örneğin, en arkadaki yolcu bağırır: Usta elin dert görmesin, şunu bir daha koyuver.» Ve o çehennem azabı yeniden başlar.

Biz de gelenek olmuştur: sanat kollarında beğenmediğimiz birşey olunca «zorla değil ya anlamıyorum» deriz. Özellikle batı müziği ve modern resim için bu gibi şeyler söylenir. Oysa burada anlamak değil zevk almak söz konusudur. Çoğunluk sözlerini bildiği şarkı, ya türküyü seviyorum, sanır. Oysa bilmek sevmek, sevmek de anlamak değildir. Hele otobüslerdeki o motorun devrine, arabanın sarsıntısına göre yavaşlayıp, hızlanan şeyi seviyorum, diyen birisi ortaya çıkarsa buna sadece gülünür. Güllünür ama, ne yazık ki sekiz on saatlik yolculuk boyunca da kimisi isteyerek, kimisi de karşı durmaktan çekinerek kulak tırmalayan bu sözüm ona müziği dinler.

Bir Alan Abott vardır. Devlet Operasında Bale Bölümünde müzik şefidir. Zaman zaman da Opera Orkestrası elemanlarından kurduğu bir toplulukla radyoda senfonik müzik yayını yapar. İki yıldır da Türkiye'dedir. İşte bu Abott çıkmış, «Türkiye'de müzik alanında çalışma şartları çok iyi» demiş. Acaba hangi Türkiye'den söz ediliyor. Eğer yalnızca Ankara ve Devlet Operasıyla, Cumhurbaşkanlığı Filarmoni Orkestrası kastediliyorsa söylenen doğrudur. Belki buna bir avuç müzik severiyle Ankara halkını, kimi İstanbul ve İzmir'lileri katabiliriz. Ama gene de bu, Türkiye olamaz. Türkiye'de büyük hem de çok büyük çoğunluk otobüsteki kağıt gıcirtisiyle kahvelerdeki çığlık ları müzik diye dinliyor. Çalışma şartları buralarda da uzanmaz gerçek müzik buralarda da beğenilmeye başlanmazsa şartlarını uygun olduğunu hiç kimse söyleyemez. Söylerse havada kalır.